

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ПЕДАГОГІЧНИХ НАУК УКРАЇНИ
ДЕРЖАВНА НАУКОВА УСТАНОВА
«ІНСТИТУТ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗМІСТУ ОСВІТИ»
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА ДЕРЖАВНА АДМІНІСТРАЦІЯ
ЗАПОРІЗЬКА ОБЛАСНА РАДА
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД ВИЩОЇ ОСВІТИ «ХОРТИЦЬКА НАЦІОНАЛЬНА НАВЧАЛЬНО-РЕАБІЛІТАЦІЙНА
АКАДЕМІЯ» ЗАПОРІЗЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

**Матеріали Міжнародної науково-практичної конференції
«ДОСВІД І ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЖИТТЄВОЇ ПРАКТИКИ
УЧНІВ І СТУДЕНТІВ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО ОСВІТИ»
(до 25-річчя Наукової школи педагогіки та психології життєтворчості)**

**Материалы Международной научно-практической конференции
«ОПЫТ И ПРОБЛЕМЫ ОРГАНИЗАЦИИ СОЦИАЛЬНОЙ И ЖИЗНЕННОЙ ПРАКТИКИ
УЧЕНИКОВ И СТУДЕНТОВ НА ОСНОВЕ КОМПЕТЕНТНОСТНОГО ПОХОДА К
ОБРАЗОВАНИЮ» (к 25-летию Научной школы педагогики и психологии
жизнетворчества)**

**Proceedings of the International Research and Practical Conference
“SOCIAL AND LIFE PRACTICE OF SCHOOLCHILDREN AND STUDENTS
ON THE BASIS OF COMPETENCY APPROACH: EXPERIENCE AND CHALLENGES”
(to the 25th Anniversary of Research School of Pedagogy and Psychology of Life-
creativity)**

12-13 жовтня 2018 року
12-13 октября 2018 года
October 12-13, 2018

Запоріжжя, Україна
Запорожье, Украина
Zaporizhzhia, Ukraine

*Рекомендовано до друку Вченою радою комунального закладу вищої освіти
«Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради
(протокол № 5 від 29 грудня 2018 р.)*

Науковий редактор:

Шевцов А. Г., доктор педагогічних наук, професор, член-кореспондент Національної академії педагогічних наук України, директор Департаменту атестації кадрів вищої кваліфікації та ліцензування Міністерства освіти і науки України, Віце-президент Асоціації корекційних педагогів України.

Редакційна колегія:

Нечипоренко В. В., доктор педагогічних наук, доцент;
Пономарьова Г. Ф., доктор педагогічних наук, професор;
Шульженко Д. І., доктор психологічних наук, професор;
Єрмаков І. Г., кандидат історичних наук;
Гордієнко Н. М., кандидат соціологічних наук, доцент;
Позднякова О. Л., кандидат педагогічних наук, доцент;
Маврін В. В., кандидат педагогічних наук.

Рецензенти:

Синьов В. М., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Національної академії педагогічних наук України, декан факультету корекційної педагогіки та психології Національного педагогічного університету імені М. П. Драгоманова, Президент Асоціації корекційних педагогів України;
Павленко А. І., доктор педагогічних наук, професор, дійсний член Академії наук вищої освіти України, професор кафедри соціальної роботи Хортицької національної академії.

Д 70

Досвід і проблеми організації соціальної та життєвої практики учнів і студентів на засадах компетентнісного підходу до освіти (до 25-річчя Наукової школи педагогіки та психології життєтворчості): матеріали Міжнародної науково-практичної конференції (12-13 жовтня 2018 року, м. Запоріжжя) / За наук. ред. А. Г. Шевцова. – Запоріжжя: Вид-во Хортицької національної академії, 2018. – 436 с.

Опыт и проблемы организации социальной и жизненной практики учеников и студентов на основе компетентностного подхода к образованию (к 25-летию Научной школы педагогики и психологии житнетворчества): материалы Международной научно-практической конференции (12-13 октября 2018 года, г. Запорожье) / Под научн. ред. А. Г. Шевцова. – Запорожье: Изд-во Хортицкой национальной академии, 2018. – 436 с.

Social and Life Practice of Schoolchildren and Students on the Basis of Competency Approach: Experience and Challenges (to the 25th Anniversary of Research School of Pedagogy and Psychology of Life-creativity): Proceedings of the International Research and Practical Conference held on October 12-13, 2018 in Zaporizhzhia / Research Editor A. Shevtsov. – Zaporizhzhia: Publishing House of Khortytsia National Academy, 2018. – 436 p.

ISBN 978-966-8157-69-1

Збірник містить матеріали, представлені на Міжнародній науково-практичній конференції «Досвід і проблеми організації соціальної та життєвої практики учнів і студентів на засадах компетентнісного підходу до освіти» (до 25-річчя Наукової школи педагогіки та психології життєтворчості) 12-13 жовтня 2018 року (місце проведення – комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради). Напрями роботи конференції: концептуальні основи модернізації освіти в XXI столітті на засадах компетентнісного підходу; життєтворчі технології соціальної та життєвої практики в освітньому процесі; концептуальні засади інноваційного розвитку початкової школи як школи життя; організація виховного процесу на засадах практико-зорієнтованої життєтворчості; корекційно-педагогічний супровід соціальної та життєвої практики осіб з особливими освітніми потребами; розвиток професійної компетентності студентів у процесі фахової підготовки; соціальна та життєва практика особистості у сучасному культурно-мистецькому просторі; соціологічний, соціально-педагогічний та психологічний аспекти становлення особистості як суб'єкта життєтворчості; сучасні стратегії фізичної терапії та ерготерапії осіб різного віку; підприємництво, розвиток бізнес-інкубаторів та соціального підприємництва. Збірник адресовано науково-педагогічним працівникам, викладачам, аспірантам, студентам, які цікавляться інноваційним розвитком системи освіти України, проблемами організації соціальної і життєвої практики.

УДК 37.013

ISBN 978-966-8157-69-1

© Комунальний заклад вищої освіти «Хортицька національна навчально-реабілітаційна академія» Запорізької обласної ради, 2018

ЗМІСТ

ПЕРЕДМОВА	12
РОЗДІЛ 1. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ В ХХІ СТОЛІТТІ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ	14
Андрєєва Наталія Олександрівна. ТЕХНОЛОГІЯ «ПЕДАГОГІЧНИЙ WEB-QUEST» ЯК СУЧАСНИЙ ТА ЕФЕКТИВНИЙ МЕХАНІЗМ РЕАЛІЗАЦІЇ НОВИХ СТАНДАРТІВ ОСВІТИ НА ЗАНЯТТЯХ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ.....	14
Антибура Юлія Петрівна. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ШКІЛЬНОГО ІНТЕГРОВАНОГО КУРСУ «ІСТОРІЯ: УКРАЇНА І СВІТ».....	16
Баранець Інна Володимирівна. НАПРЯМИ ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ІЗ МОТОРНОЮ АЛАЛІЄЮ: КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД.....	18
Білик Валентина Григорівна. ДЕФІНІЦІЇ БАЗОВИХ ТЕРМІНІВ ПРИРОДНИЧО-НАУКОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ПСИХОЛОГІВ В КОНТЕКСТІ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ В ХХІ СТОЛІТТІ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ.....	19
Бокижанова Галина Каскарбековна, Куздыбаева Акмарал Аманбаевна. МОДЕРНІЗАЦІЯ СИСТЕМИ ОБРАЗОВАНИЯ В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	21
Борисов Вячеслав Вікторович, Торубара Олексій Миколайович. ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ УЧИТЕЛЯ ЯК СТИМУЛ ТВОРЧОГО ПОШУКУ ОПТИМАЛЬНОГО ВИКОНАННЯ ПРОФЕСІЙНОГО ОБОВ'ЯЗКУ.....	24
Борисова Світлана Володимирівна, Заярна Тетяна Миколаївна. ВИКОРИСТАННЯ КОНТЕКСТНОГО ПІДХОДУ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ТЕХНОЛОГІЙ.....	26
Вознюк Лідія Володимирівна, Шапран Людмила Олександрівна. РОЗВИТОК ІДЕЙ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ В УМОВАХ РЕФОРМУВАННЯ ШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	27
Єрмаков Іван Гнатович. ІННОВАЦІЙНІ ПРІОРИТЕТИ КОМПЕТЕНТІСНО СПРЯМОВАНОГО НАВЧАННЯ І ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	29
Жанысбаева Роза Мазраповна, Шалтаева Роза Жиёмбаевна, Махмутова Гулим Сагимбаевна. ТЕХНОЛОГИЯ ИССЛЕДОВАТЕЛЬСКОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ В ДЕТСКОМ САДУ.....	40
Жанысбаева Роза Мазраповна. ВЕДУЩИЕ ФОРМЫ МЕТОДИЧЕСКОЙ РАБОТЫ В ДОШКОЛЬНОМ УЧРЕЖДЕНИИ.....	43
Зеленкевич Ліана Павлівна. ОКРЕМІ ПИТАННЯ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ В УМОВАХ ДЕЦЕНТРАЛІЗАЦІЇ.....	46
Kalizhanova Anna, Maryshkina Taissiya. THE INEVITABILITY OF MASS COURSES OF ONLINE EDUCATION PENETRATING INTO THE KAZAKHSTANI EDUCATION.....	47
Конох Анатолій Петрович, Конох Андрій Анатолійович. ФОРМУВАННЯ ФАХОВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИКЛАДАЧІВ ФІЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ ТА ЇХНЬОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ З ЕКОЛОГІЧНОГО ТУРИЗМУ.....	49
Кузьміна Марія Олегівна. ТИПОЛОГІЗАЦІЯ КОМПЕТЕНТНОСТЕЙ У СУЧАСНІЙ ПЕДАГОГІЦІ.....	51
Лаппо Віолетта Валеріївна. ПРОВІДНІ ОЗНАКИ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ДО ПРОБЛЕМИ ФОРМУВАННЯ ДУХОВНИХ ЦІННОСТЕЙ ОСОБИСТОСТІ В ПЕРІОД ФАХОВОГО СТАНОВЛЕННЯ.....	53
Маврін Віталій Володимирович. КОНТЕКСТУАЛЬНИЙ І КОНТЕНТНИЙ АНАЛІЗ ОСВІТНЬОЇ КОНЦЕПЦІЇ ПЕДАГОГІКИ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ ОСОБИСТОСТІ.....	55
Нагай Людмила Володимирівна. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ОСНОВИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ОСВІТИ В ХХІ СТОЛІТТІ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ.....	58
Нечипоренко Валентина Василівна. ЗДОБУТКИ ІННОВАЦІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ХОРТИЦЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ ЩОДО РОЗВИТКУ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВСЬКОЇ ТА СТУДЕНТСЬКОЇ МОЛОДІ У ПРОЦЕСІ СОЦІАЛЬНОЇ І ЖИТТЄВОЇ ПРАКТИКИ.....	61
Павленко Анатолій Іванович. МЕТОДОЛОГІЯ ПЕДАГОГІКИ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ: БІОГРАФІЧНИЙ МЕТОД.....	63
Павленко Анатолій Іванович, Закурдаєва Анастасія Ігорівна. СОЦІАЛЬНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ І СОЦІАЛЬНИЙ ІНТЕЛЕКТ ОСОБИСТОСТІ УЧНЯ ЯК АКТУАЛЬНІ КАТЕГОРІЇ ПЕДАГОГІКИ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ.....	64
Радиш Олена Юліанівна. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄТВОРЧОЇ ОСОБИСТОСТІ (З ДОСВІДУ РОБОТИ РОЖНІВСЬКОГО ЛІЦЕЮ).....	65
Руда Рита Миколаївна. АВТОРСЬКА ШКОЛА СТВОРЕННЯ ОСОБИСТОЇ ОСВІТНЬОЇ ТРАЄКТОРІЇ КОЖНОГО УЧНЯ.....	68

Супрун Дар'я Миколаївна. МОДЕРНІЗАЦІЯ СТРУКТУРИ ТА ЗМІСТУ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ ПСИХОЛОГІВ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ В КОНТЕКСТІ НОВІТНІХ ТЕНДЕНЦІЙ.....	70
Топузов Олег Михайлович. ВЕКТОРИ МОДЕРНІЗАЦІЇ ЗАГАЛЬНОЇ СЕРЕДНЬОЇ ОСВІТИ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ.....	72
Тягушева Олена Георгіївна. ВПЛИВ НАУКОВО-ОСВІТНЬОГО КОМПЛЕКСУ ЯК ФОРМИ ДЕРЖАВНО-ГРОМАДСЬКОГО УПРАВЛІННЯ НА РІВЕНЬ РЕГІОНАЛЬНОЇ ОСВІТИ (ДО 20-РІЧЧЯ НОК КЛАСИЧНОГО ПРИВАТНОГО УНІВЕРСИТЕТУ).....	74
РОЗДІЛ 2. ЖИТТЄВОРЧІ ТЕХНОЛОГІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЖИТТЄВОЇ ПРАКТИКИ В ОСВІТНЬОМУ ПРОЦЕСІ.....	77
Андрєєва Марія Олександрівна, Василенко Олена Миколаївна. РОЗБУДОВА СУСПІЛЬСТВА РІВНИХ МОЖЛИВОСТЕЙ В УКРАЇНІ У КОНТЕКСТІ СТВОРЕННЯ ІНКЛЮЗИВНОГО ОСВІТНЬОГО СЕРЕДОВИЩА.....	77
Білоус Світлана Юрївна. З ДОСВІДУ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ І ЖИТТЄВОЇ ПРАКТИКИ В ПЕДАГОГІЧНІЙ СИСТЕМІ «ШКОЛА – МАЛА АКАДЕМІЯ НАУК УКРАЇНИ» НА ЗАСАДАХ STEM-ОСВІТИ.....	79
Вільш Іоланта. ІНДИВІДУАЛІЗАЦІЯ В ОБРАННІ ПРОФЕСІЇ ТА В ОСВІТІ З ОГЛЯДУ НА СТАЛІ ІНДИВІДУАЛЬНІ РИСИ ОСОБИСТОСТІ.....	80
Калашник Тетяна Миколаївна. ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ «ГОДИН СЕРЦЯ» НА ІДЕЯХ С. Ф. РУСОВОЇ З УЧНЯМИ ЗАГАЛЬНООСВІТНЬОЇ САНАТОРНОЇ ШКОЛИ-ІНТЕРНАТУ ХОРТИЦЬКОЇ НАЦІОНАЛЬНОЇ АКАДЕМІЇ.....	81
Кіктенко Інна Павлівна, Онищенко Юлія Петрівна, Іскоростенська Юлія Андріївна. ІННОВАЦІЙНИЙ ПОТЕНЦІАЛ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ ПРАКТИКИ УЧНІВ У КОНТЕКСТІ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ДО ОСВІТИ.....	83
Кіріллова Анна Олександрівна. ЖИТТЄВОРЧИЙ ПОТЕНЦІАЛ НАРОДНОЇ ПЕДАГОГІКИ ЯК ДЕТЕРМІНАНТА ФІЛОСОФСЬКО-ПЕДАГОГІЧНОЇ КОНЦЕПЦІЇ Г. СКОВОРОДИ.....	85
Кудінова Маргарита Сергіївна. ФОРМУВАННЯ СТРЕСОСТІЙКОСТІ: ТЕОРЕТИКО-ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ.....	87
Кучман Світлана Борисівна. ПОЗИТИВНИЙ ІМІДЖ «ШКОЛИ ЖИТТЄВОРЧОСТІ» – УСПІШНИЙ РЕЗУЛЬТАТ СПІВПРАЦІ УЧАСНИКІВ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ.....	90
Ластенко Юлія Вікторівна. ВИКОРИСТАННЯ КОМПЕТЕНТІСНО ЗОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ ЯК УМОВА РОЗВИТКУ МАТЕМАТИЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ НОВОЇ УКРАЇНСЬКОЇ ШКОЛИ.....	94
Отарова Asemgul, Kalizhanova Anna, Belyayeva Ekaterina. THE ANALYSIS OF PRACTICAL APPLICATION OF ENGLISH IN PEOPLE'S LIFE THROUGH NAMES OF SHOPS.....	96
Пазюк Наталія Миколаївна. ВПРОВАДЖЕННЯ КОМПЕТЕНТІСНО ОРІЄНТОВАНИХ ЗАВДАНЬ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ ТА ЛІТЕРАТУРИ.....	98
Ротко Ольга Миколаївна. ПРОЦЕС РОЗВИТКУ ЛІДЕРСЬКИХ ЯКОСТЕЙ МОЛОДШИХ ПІДЛІТКІВ ЗАСОБАМИ УЧНІВСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	100
Сєдих Світлана Олексіївна. УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ОСВІТИ У ШКОЛІ ЖИТТЄВОРЧОСТІ.....	101
Соловій Ярослава Іванівна. ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ ЖИТТЄПІЗНАВАЛЬНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УЧНІВ НА УРОКАХ УКРАЇНСЬКОЇ ЛІТЕРАТУРИ.....	105
Туманян Тетяна Сергіївна. НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ ШКОЛЯРІВ ЯК ЗАСІБ РОЗВИТКУ КРИТИЧНОГО МИСЛЕННЯ.....	109
Храпач Катерина Олександрівна. ЖИТТЄВОРЧИЙ ЗМІСТ ГУМАНІСТИЧНОЇ ПЕДАГОГІКИ Г. СКОВОРОДИ.....	111
РОЗДІЛ 3. КОНЦЕПТУАЛЬНІ ЗАСАДИ ІННОВАЦІЙНОГО РОЗВИТКУ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ ЯК ШКОЛИ ЖИТТЯ.....	113
Акімова Олена Михайлівна. ОСВІТНЄ СЕРЕДОВИЩЕ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ПРОСТОРІ ПОЧАТКОВОЇ ШКОЛИ.....	113
Афанасьєва Ганна Володимирівна. ПРОЕКТ «Я І МОЄ РІДНЕ МІСТО» У ПАТРІОТИЧНОМУ ВИХОВАННІ ДІТЕЙ СТАРШОГО ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ.....	115
Бокижанова Галина Каскарбековна, Арунова Жанна Ануаровна, Гусєва Елена Юрьєвна. ОРГАНІЗАЦІЯ ПРОЦЕСА ОЦЕНЮВАННЯ УЧЕБНИХ ДОСТИЖЕНЬ МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКІВ.....	116
Баландіна Юлія Володимирівна. ДОСВІД РОЗРОБКИ ТА ВПРОВАДЖЕННЯ ЦІЛЬОВОЇ ПРОГРАМИ РОЗВИТКУ ЖИТТЄВОРЧИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	119
Боговін Наталія Вікторівна. РОЗВИТОК ПІЗНАВАЛЬНИХ ІНТЕРЕСІВ УЧНІВ ПОЧАТКОВИХ КЛАСІВ ЯК ПЕРЕДУМОВА САМОРЕАЛІЗАЦІЇ ОСОБИСТОСТІ У ЖИТТЄВОМУ ВИМІРІ.....	121

Куц Наталія Сергіївна. ДОСВІД ВПРОВАДЖЕННЯ ІНТЕГРАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ТЕХНОЛОГІЇ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	123
Марків Володимир Миколайович. ФОРМУВАННЯ НАВЧАЛЬНО-ПІЗНАВАЛЬНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ЗАСОБАМИ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	124
Rakhimbayeva Bayan, Khvan Mariya, Povzner Arina. ROLE OF MUSIC AND SONGS IN STUDYING ENGLISH.....	126
Роднова Тетяна Миколаївна. ФОРМУВАННЯ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ У ПОЧАТКОВІЙ ШКОЛІ.....	128
Склярєнко Ольга Олександрівна. КОМПЕТЕНТІСНО ЗОРІЄНТОВАНІ ЗАДІЧІ НА УРОКАХ МАТЕМАТИКИ ЯК ЗАСІБ РЕАЛІЗАЦІЇ КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ У НАВЧАННІ.....	130
РОЗДІЛ 4. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИХОВНОГО ПРОЦЕСУ НА ЗАСАДАХ ПРАКТИКО ЗОРІЄНТОВАНОЇ ЖИТТЄВОРОЧНОСТІ.....	133
Акпарова Жанна Муслимовна, Шутєнова Сабира Сартаєвна. ФОРМИРОВАНИЕ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩЕГО ПЕДАГОГА НА ОСНОВЕ ПРАКТИКО-ОРИЕНТИРОВАННОГО ПОДХОДА.....	133
Бунчук Оксана Володимирівна. ІДЕЇ ПЕДАГОГІКИ ЖИТТЄВОРОЧНОСТІ У СПАДЩИНІ КЛАСИКІВ ОСВІТНЬОЇ ДУМКИ ХХ СТ.	134
Єрємїна Тамара Іванівна. ЗАПОРІЗЬКИЙ БОТАНІЧНИЙ САД – ЦЕНТР ФОРМУВАННЯ ЕКОЛОГІЧНОЇ КУЛЬТУРИ.....	136
Жуза Лілія Олександрівна. РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ДІЯЛЬНОСТІ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ.....	138
Зайцева Марина Іванівна. РОЛЬ ЗАНЯТЬ З МУЗИЧНОГО ВИХОВАННЯ У ПРОЦЕСІ РОЗВИТКУ ПРОЕКТНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ДОШКІЛЬНИКІВ ПАТРІОТИЧНОГО ЗМІСТУ.....	140
Камінська Наталія Іллівна, Довгань Ірина Григорівна. ДОСВІД ПРОВЕДЕННЯ ЗАНЯТЬ З ХУДОЖНЬОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА МОВЛЕННЕВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ПАТРІОТИЧНОЇ СПРЯМОВАНОСТІ В ДОШКІЛЬНИХ ВИХОВНИХ ГРУПАХ.....	142
Лєвчук Ніна Олександрівна. РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ У ВИХОВАНЦІВ ШЛЯХОМ ЇХНЬОГО ЗАЛУЧЕННЯ ДО РЕАЛІЗАЦІЇ ПРОЄКТІВ РІЗНИХ ТИПІВ.....	144
Литвиненко Аліна Вадимівна. ІДЕЇ ЖИТТЄВОРОЧНОСТІ У ПОГЛЯДАХ Г. СКОВОРОДИ ЩОДО ЗНАЧУЩОСТІ ГАРМОНІЙНОГО ВИХОВАННЯ ДЛЯ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ.....	146
Махмутова Гулим Сагынбаєвна, Жанысбаєва Роза Мазраповна, Сарбасова Калимаш Амангельдиновна. ПРОБЛЕМЫ ВОСПИТАНИЯ У МЛАДШИХ ШКОЛЬНИКОВ ЭКОЛОГИЧЕСКОЙ КУЛЬТУРЫ.....	148
Пятак Наталія Вікторівна. ОБІЗНАНІСТЬ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ЗНАМЕННИХ І ПАМ'ЯТНИХ ДАТАХ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДУ ЯК СКЛАДОВА ЇХНЬОГО ПАТРІОТИЗМУ.....	150
Смолькіна Татяна Петровна. НЕКОТОРЫЕ АСПЕКТЫ ФОРМИРОВАНИЯ МЕЖЭТНИЧЕСКОЙ ТОЛЕРАНТНОСТИ МОЛОДЕЖИ.....	151
Смолькіна Татяна Петровна, Вишневская Марина Францевна. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКОЕ СОПРОВОЖДЕНИЕ УЧАЩИХСЯ С ОСОБЫМИ ОБРАЗОВАТЕЛЬНЫМИ ПОТРЕБНОСТЯМИ.....	154
РОЗДІЛ 5. КОРЕКЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЖИТТЄВОЇ ПРАКТИКИ ОСІБ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ.....	156
Антонова Марія Олександрівна. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ДІТЕЙ З ІНТЕЛЕКТУАЛЬНИМИ ПОРУШЕННЯМИ.....	156
Возчикова Наталія Василівна. ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ «ШКОЛИ ВІДПОВІДАЛЬНОГО БАТЬКІВСТВА» В УМОВАХ ЦЕНТРУ РАННЬОЇ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ.....	157
Гордієнко Наталія Миколаївна. АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РОЗВИТКУ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ УЧНІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНТЕРНАТНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	159
Дощенко Анастасія Геннадіївна. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ АСИСТЕНТА УЧИТЕЛЯ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ.....	161
Драєвська Світлана Анатоліївна. СТАТЕВЕ ВИХОВАННЯ ЯК СКЛАДОВА СОЦІАЛІЗАЦІЇ ДІТЕЙ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА.....	163
Зорило Лариса Івановна, Перетятку Марія Івановна. ПОДГОТОВКА СТУДЕНТІВ ПЕДАГОГИЧЕСКИХ СПЕЦИАЛЬНОСТЕЙ УНИВЕРСИТЕТІВ МОЛДОВИ К ІНКЛЮЗИВНОМУ ОБРАЗОВАННЮ.....	165
Клочкова Юлія Володимирівна. ОСОБЛИВОСТІ РОЗВИТКУ КОМУНІКАТИВНИХ НАВИЧОК У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ ЕМОЦІЙНО-ВОЛЬОВОЇ СФЕРИ.....	167

Книш Євгенія Вадимівна. РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОЇ ФУНКЦІЇ У ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ ЗАСОБАМИ КОМП'ЮТЕРНИХ ТЕХНОЛОГІЙ (НА ПРИКЛАДІ СЛУХОМОВЛЕННЄВОГО ТРЕНАЖЕРУ «СВІТ ЗВУКІВ. ВИДИМА МОВА»)	168
Козакова Олена Володимирівна, Антоненко Мілена Михайлівна. ТЕМАТИЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ УЯВЛЕНЬ ПРО РОСЛИНИ РІДНОГО КРАЮ У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА	170
Коломоєць Наталія Тимофіївна. ДОСВІД ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ЦЕНТРУ РАННЬОЇ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ	171
Крохмаль Наталя Борисівна, Перегуда Світлана Василівна. БІЛІНГВІСТИЧНИЙ ПІДХІД ДО НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З УРАЖЕНОЮ СЛУХОВОЮ ФУНКЦІЄЮ	173
Кузьмін Віктор Володимирович, Романова Олександра Олександрівна. СПЕЦИФІЧНІ ГРУПИ НАСЕЛЕННЯ УКРАЇНИ В НАПРЯМКАХ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ РОБОТИ (РЕГІОНАЛЬНИЙ АСПЕКТ)	175
Липинська Тетяна Іванівна, Устименко Віта Олександрівна. КОРЕКЦІЙНЕ ЗНАЧЕННЯ ОБРАЗОТВОРЧОЇ ДІЯЛЬНОСТІ У ВИХОВАННІ ДОШКІЛЬНИКІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	178
Лопатинська Наталія Анатоліївна. ДОСВІД ВИКОРИСТАННЯ МЕТОДИКИ INTERACTIVE METRONOME В ПРОЦЕСІ ОРГАНІЗАЦІЇ КОРЕКЦІЙНО- РОЗВИТКОВИХ ПОСЛУГ УЧНІВ ІЗ ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	180
Лощман Ольга Анатоліївна. РОЛЬ СПАДКОВСТІ ТА НАВКОЛИШНЬОГО СЕРЕДОВИЩА У ГЕНЕЗІ ВИНИКНЕННЯ РОЗЛАДІВ АУТИЧНОГО СПЕКТРА	182
Максимов Володимир Степанович. ОСОБЛИВОСТІ МІЖСОБИСТІСНИХ ВІДНОСИН ДІТЕЙ ІЗ ДЦП	184
Марціновська Ірина Петрівна. ДО ПРОБЛЕМИ ПОСТТРАВМАТИЧНОГО СТРЕСУ У ДІТЕЙ ТА ПІДЛІТКІВ З ОСОБЛИВОСТЯМИ ПСИХОФІЗИЧНОГО РОЗВИТКУ	185
Огурцова Марина Василівна. КОРЕКЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ СУПРОВІД СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЖИТТЄВОЇ ПРАКТИКИ ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ (ПРАКТИЧНИЙ АСПЕКТ)	187
Позднякова Олена Леонтіївна. ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ВИХОВАННЯ УЧНІВ ОСВІТНЬО-РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ЗАКЛАДІВ У КОНТЕКСТІ КОМПЕТЕНТІСНО СПРЯМОВАНОЇ ОСВІТИ	189
Пономарьова Галина Федорівна. ОСОБЛИВОСТІ ВИХОВАННЯ СТУДЕНТІВ З ОСОБЛИВИМИ ПОТРЕБАМИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ СЕРЕДОВИЩІ ПЕДАГОГІЧНОГО ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ	192
Рассказова Ольга Ігорівна, Григоренко Валерія Леонідівна, Рассказова Поліна Ігорівна. РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНИХ НАВИЧОК ДИТИНИ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ	194
Роганова Марина Вікторівна. ВИХОВАННЯ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ В ІНКЛЮЗИВНОМУ ОСВІТНЬОМУ СЕРЕДОВИЩІ ДОШКІЛЬНОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ	197
Рябченко Наталія Миколаївна. ФОРМУВАННЯ НАВИЧОК ЧИТАННЯ У ДІТЕЙ ІЗ СИНДРОМОМ ДАУНА	198
Сасенко Тетяна Андріївна. ВПЛИВ ІГРОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ НА РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З МНОЖИННИМИ ПОРУШЕННЯМИ РОЗВИТКУ	200
Самойленко Вікторія Павлівна. НАВЧАННЯ МИСТЕЦТВУ ЖИТИ ЗАСОБАМИ ТЕХНОЛОГІЇ ПРОЕКТИВНОГО ЖИТТЄЗДІЙСНЕННЯ	202
Свідерська Марина Михайлівна. ВИКОРИСТАННЯ ЗАСОБІВ АЛЬТЕРНАТИВНОЇ КОМУНІКАЦІЇ У ПРОЦЕСІ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ З АУТИЗМОМ	203
Сілявіна Юлія Сергіївна. СИСТЕМА ПЕДАГОГІЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ВИХОВАНЦІВ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ОСВІТНЬО-РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ЗАКЛАДУ	204
Скиба Ганна Олександрівна. ТЬЮТОРСЬКИЙ СУПРОВІД ЯК КОМПОНЕНТ ПРОЦЕСУ НАВЧАННЯ АНГЛІЙСЬКОЇ МОВИ В ІНКЛЮЗИВНИХ КЛАСАХ	206
Турубарова Анастасія Володимирівна. СІМЕЙНІ ЧИННИКИ ВИНИКНЕННЯ ПСИХОСОМАТИЧНИХ ЗАХВОРЮВАНЬ У ДІТЕЙ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ	208
Чухрій Інна Володимирівна. ПСИХОЛОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ МОЛОДІ З ОБМЕЖЕННЯМИ ЖИТТЄДІЯЛЬНОСТІ	209
Шевчук Вікторія Миколаївна. ПРОФЕСІЙНА ГОТОВНІСТЬ ПЕДАГОГІЧНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ ДО РОБОТИ З ДІТЬМИ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗИВНОГО НАВЧАННЯ	211

Шульга Стефанія Петрівна. РОЗВИТОК КОМУНІКАТИВНОГО АСПЕКТУ СОЦІАЛЬНОЇ ПРАКТИКИ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ З РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА ЗАСОБАМИ МУЗИКОТЕРАПІЇ.....	213
РОЗДІЛ 6. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	215
Аносів Іван Павлович, Ізбаш Світлана Сергіївна. АНТРОПОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ВПРОВАДЖЕННЯ АНДРАГОГІЧНИХ ТЕХНОЛОГІЙ НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ МАГІСТРІВ ОСВІТИ.....	215
Арунова Жанна Ануаровна, Жапанова Риза Набиевна. ДИДАКТИЧЕСКАЯ ЭФФЕКТИВНОСТЬ ИСПОЛЬЗОВАНИЯ КОМПЬЮТЕРНЫХ ТЕХНОЛОГИЙ В ПРОЦЕССЕ ПОДГОТОВКИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ.....	217
Бакарамова Сьмбат Амангельдиевна, Эльрих Ирина Владимировна. ПРОБЛЕМА ОРГАНИЗАЦИИ СВОБОДНОГО ВРЕМЕНИ ДЕТЕЙ И ПОДРОСТКОВ.....	219
Бакуменко Тетяна Костянтинівна. ТВОРЧИЙ САМОРОЗВИТОК МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ В КУЛЬТУРНО-ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ПЕДАГОГІЧНОГО КОЛЕДЖУ.....	221
Бєлікова Марина Сергіївна. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ-ДИЗАЙНЕРІВ.....	222
Васильєва Тетяна Миколаївна. СТУДЕНТСЬКИЙ МУЗЕЙ ЛАНДШАФТНОГО МИСТЕЦТВА ЯК МЕТОД ПРОФЕСІЙНОГО НАВЧАННЯ МАЙБУТНІХ СПЕЦІАЛІСТІВ САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	223
Волошко Олексій Олексійович. РОЗВИТОК ГРОМАДЯНСЬКОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ СТУДЕНТІВ НА ЗАНЯТТЯХ З «ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ ДЕРЖАВНОСТІ ТА КУЛЬТУРИ».....	225
Глобенко Альона Василівна. ЗНАЧЕННЯ ПРОЕКТНО-ОБРАЗНОГО МИСЛЕННЯ У ПІДГОТОВЦІ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ.....	227
Горшкова Галина Володимирівна. ОСОБИСТІСНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ – БАЗОВА ПРОФЕСІЙНА КОМПЕТЕНТНІСТЬ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	228
Гостєва Тетяна Василівна. ЗНАЧЕННЯ ВИРОБНИЧИХ ПРАКТИК ДЛЯ ПІДВИЩЕННЯ ПРОФЕСІЙНИХ КОМПЕТЕНЦІЙ.....	230
Григорчук Ирина Юрьевна. О ФОРМИРОВАНИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНЫХ КОМПЕТЕНЦИЙ СТУДЕНТОВ-ФАРМАЦЕВТОВ НА ЗАНЯТИЯХ ПО ИНОСТРАННОМУ ЯЗЫКУ.....	232
Durkalevych Iryna. КОМПЕТЕНЦЈЕ СПОЉЕЧНЕ PRZYSZYLYCH NAUCZYCIELI JAKO GWARANCJA SUKCESU ZAWODOWEGO.....	233
Давидова Світлана Вікторівна. ДИСЦИПЛІНА «ОСНОВИ ТВОРЧОГО ПРОЕКТУВАННЯ» У ФАХОВІЙ ПІДГОТОВЦІ УЧИТЕЛІВ ОБРАЗОТВОРЧОГО МИСТЕЦТВА.....	236
Давидченко Інна Дмитрівна. РОЗВИТОК ЛІНГВОКУЛЬТУРОЛОГІЧНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДІТЕЙ ДОШКІЛЬНОГО ВІКУ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ.....	238
Дерев'янка Наталія Петрівна. ОРГАНІЗАЦІЯ ЛІТНІХ ТЕАТРІВ ЯК МІСЦЬ ДЛЯ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ТА СТУДЕНТІВ.....	239
Диканбаєва Сайра Алкеевна. ЛИНГВОКУЛЬТУРНАЯ АССИМИЛЯЦИЯ ЛИЧНОСТИ СТУДЕНТА ПРИ РАБОТЕ С ТЕКСТАМИ ХУДОЖЕСТВЕННОЙ ЛИТЕРАТУРЫ НА ЗАНЯТИЯХ ПО РУССКОМУ ЯЗЫКУ.....	241
Диянова Рахат Телубаєвна. ПСИХОЛОГО-ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ ОСОБЕННОСТИ РАЗВИТИЯ КРЕАТИВНОСТИ БУДУЩИХ ПЕДАГОГОВ.....	243
Дмитренко Катерина Анатоліївна, Полякова Ірина Вікторівна. ОСОБЛИВОСТІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННОГО ПОРТФОЛІО У ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ГАЛУЗІ.....	245
Драч Анна Сергіївна. ФОРМУВАННЯ ЧИТАЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ІНОЗЕМНИХ МОВ ЗАСОБАМИ НАВЧАЛЬНИХ КОМП'ЮТЕРНИХ ПРОГРАМ.....	247
Дьоміна Вікторія Володимирівна. ФОРМУВАННЯ БІЛІНГВАЛЬНОЇ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ВЧИТЕЛЯ ІНОЗЕМНОЇ МОВИ.....	248
Дяченко Марія Дмитрівна. МЕТОДИЧНЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ РОЗВИТКУ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ПЕРЕКЛАДАЧІВ.....	250
Жадленко Ірина Олександрівна. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД – КОНЦЕПТУАЛЬНА ОСНОВА ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ДОШКІЛЬНИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДІВ.....	252
Зарицька Валентина Василівна. ЕМОЦІЙНА СКЛАДОВА КОМПЕТЕНТІСНОГО ПІДХОДУ ДО ОСВІТИ.....	253
Ільїна Катерина Владиславівна. ВПЛИВ КОМОРБІДНИХ ПОРУШЕНЬ НА ОПЕРАТИВНУ ПАМ'ЯТЬ ДІТЕЙ МОЛОДШОГО ШКІЛЬНОГО ВІКУ З СИНДРОМОМ ДЕФІЦИТУ УВАГИ ТА ГІПЕРАКТИВНОСТІ.....	255

Ільїна Олена Олексіївна. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ВИХОВАННЯ КУЛЬТУРИ ГЕНДЕРНИХ ВІДНОСИН У МОЛОДШИХ ШКОЛЯРІВ.....	257
Ibrakhimova Kamila, Ibrayeva Bayan. THE FORMATION OF LEADERSHIP SKILLS THROUGH MODEL UNITED NATIONS ORGANIZATION.....	259
Казаннікова Олена Володимирівна. ПРОФЕСІЙНА САМОСВІДОМІСТЬ ЯК КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПЕДАГОГІВ.....	260
Клеба Анна Іванівна. ФОРМУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВИХОВАТЕЛІВ ЗАКЛАДІВ ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	262
Клімова Лариса Миколаївна. ПРОБЛЕМА ПОДВІЙНОГО ТРАКТУВАННЯ СМислового НАВАНТАЖЕННЯ ПЛАКАТУ В ПРОЦЕСІ ДИЗАЙН-ПРОЕКТУВАННЯ.....	264
Клопота Ольга Анатоліївна. ВИЩА ОСВІТА ЯК ЧИННИК ІНТЕГРАЦІЇ МОЛОДІ З ІНВАЛІДНІСТЮ В СОЦІУМ.....	266
Козарик Олександра Степанівна. САМОСТІЙНІСТЬ СТУДЕНТІВ У ПІЗНАВАЛЬНІЙ ДІЯЛЬНОСТІ ЯК СКЛАДОВА ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ.....	267
Козелець Тетяна Ігорівна. ПРОПЕДЕВТИЧНИЙ КУРС МАКЕТУВАННЯ – КОМПОНЕНТ ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ ГРАФІЧНИХ ДИЗАЙНЕРІВ.....	269
Коробченко Ангеліна Анатоліївна, Головкова Марина Михайлівна. РОЗВИТОК НАУКОВО-ДОСЛІДНИЦЬКОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	271
Кравченко Юлія Володимирівна. ПИТАННЯ ЩОДО ФОРМУВАННЯ ГОТОВНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ ДО ПЕДАГОГІЧНОЇ ВЗАЄМОДІЇ У ФІЗКУЛЬТУРНО-ОЗДОРОВЧІЙ ДІЯЛЬНОСТІ.....	273
Кульпеисова Тамара Секижановна. ПОВЫШЕНИЕ РЕЧЕВОЙ КУЛЬТУРЫ СТУДЕНТОВ ПРИ ОБУЧЕНИИ ОБЩЕНИЮ В ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ СФЕРЕ....	275
Курінна Людмила Володимирівна. РОЛЬ ТА МІСЦЕ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ «СПЕЦІАЛІЗОВАНІ СЛУЖБИ В СОЦІАЛЬНІЙ СФЕРІ» У ФОРМУВАННІ СОЦІОКУЛЬТУРНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ.....	277
Логвіна-Бик Тетяна Анатоліївна, Бредіхіна Юлія Леонідівна, Туровцева Наталія Миколаївна. ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ З САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	279
Лиходід Віктор Вікторович. ДИСЦИПЛІНА «ОСНОВИ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ» ЯК ОДИН ІЗ ЗАСОБІВ СОЦІАЛЬНОЇ АДАПТАЦІЇ ТА ФОРМУВАННЯ ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ САДОВО-ПАРКОВОГО ГОСПОДАРСТВА.....	281
Миронова Світлана Петрівна. ГНУЧКІСТЬ ЯК ОДИН З ДИДАКТИЧНИХ ПРИНЦИПІВ ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ КОРЕКЦІЙНИХ ПЕДАГОГІВ.....	282
Никоненко Наталія Валеріївна. СПЕЦІАЛІЗАЦІЯ ОСВІТНІХ ПРОГРАМ ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ СПЕЦІАЛЬНОЇ ОСВІТИ У США.....	283
Онищенко Віра Олександрівна. ЕСТЕТИЧНИЙ СМАК МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ ОДЯГУ.....	285
Пахомова Наталія Георгіївна. АКТУАЛІЗАЦІЯ ІНТЕГРАТИВНИХ МЕДИКО-ПСИХОЛОГІЧНИХ І ПЕДАГОГІЧНИХ ЗНАНЬ У ПРОЦЕСІ ФАХОВОЇ ПІДГОТОВКИ ПЕДАГОГА ДО РОБОТИ В УМОВАХ ІНКЛЮЗІЇ.....	287
Пінчук Юлія Володимирівна. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ДО ПІДГОТОВКИ ВЧИТЕЛІВ-ЛОГОПЕДІВ.....	289
Петриченко Лариса Олексіївна. ОСОБИСТІСНИЙ ПІДХІД ЯК ОСНОВА СПІЛКУВАННЯ У СИСТЕМІ «ВИКЛАДАЧ-СТУДЕНТ» В УМОВАХ ДЕМОКРАТИЗАЦІЇ ВИЩОЇ ПЕДАГОГІЧНОЇ ОСВІТИ.....	290
Руколянська Наталія Василівна. ФОРМУВАННЯ ОРФОЕПІЧНОЇ КОМПЕТЕНЦІЇ МАЙБУТНІХ КОРЕКЦІЙНИХ ПЕДАГОГІВ.....	292
Савінова Наталія Володимирівна. ПРОБЛЕМИ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ВЧИТЕЛІВ-ЛОГОПЕДІВ ДО РОБОТИ В УМОВАХ РОЗВИВАЛЬНОГО АКТИВНО-ІГРОВОГО СЕРЕДОВИЩА.....	294
Сафронова Кристина Сергіївна. ЗНАЧЕННЯ ІНТЕРНАЛЬНОСТІ ЯК ЧИННИКА ПРОФЕСІЙНОГО СТАНОВЛЕННЯ СУЧАСНИХ СТУДЕНТІВ.....	295
Сперанська Олена Володимирівна. КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД В ОСВІТІ ЛАНДШАФТНИХ ДИЗАЙНЕРІВ.....	297
Стасюк Інна Вікторівна. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ НАВЧАЛЬНОГО ПРОСТОРУ ДЛЯ СТУДЕНТІВ З ІНВАЛІДНІСТЮ.....	298
Сущенко Людмила Петрівна, Безкопильний Олександр Олександрович, Поліщук Олександр Леонідович. РОЗВИТОК ПРОФЕСІЙНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ УЧИТЕЛІВ ФІЗИЧНОЇ КУЛЬТУРИ У ПРОЦЕСІ ВИВЧЕННЯ ФАХОВИХ ДИСЦИПЛІН.....	300

Truskovska Zenija. THE ROLE OF SUPERVISION IN THE DEVELOPMENT OF SOCIAL PEDAGOGUE'S PROFESSIONAL COMPETENCE.....	302
Туркенов Талгат Куанышевич, Туркенова Салтанат Сергалиевна. АКТУАЛЬНОСТЬ И ЭФФЕКТИВНОСТЬ АКТИВНЫХ МЕТОДОВ ОБУЧЕНИЯ В ПРОЦЕССЕ ФОРМИРОВАНИЯ СОЦИАЛЬНО-ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ БУДУЩИХ СПЕЦИАЛИСТОВ.....	304
Червоненко Катерина Сергіївна. ВОЛОНТЕРСЬКА ДІЯЛЬНІСТЬ МАЙБУТНІХ СОЦІАЛЬНИХ ПРАЦІВНИКІВ ЯК РЕСУРС ЇХ ОСОБИСТІСНО-ПРОФЕСІЙНОГО РОЗВИТКУ.....	306
Шапаренко Христина Андріївна. ФЕНОМЕНОЛОГІЧНИЙ ПІДХІД ДО ПРОЦЕСУ ОСОБИСТІСНОГО САМОВДОСКОНАЛЕННЯ ПЕДАГОГА ДОШКІЛЬНОЇ ОСВІТИ.....	308
Шашанова Майра Балиевна, Грузина Елена Владимировна. РОЛЬ ИНФОРМАЦИОННЫХ ТЕХНОЛОГИЙ РАЗРАБОТКИ ЭЛЕКТРОННЫХ ИЗДАНИЙ В РАЗВИТИИ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ КОМПЕТЕНТНОСТИ СТУДЕНТОВ.....	309
Школа Олена Миколаївна, Фоменко Олена Валеріївна, Бойченко Артем Васильович. МЕТОДИЧНІ КОМПЕТЕНЦІЇ НАВЧАННЯ ХОРЕОГРАФІЧНИМ ВПРАВАМ НА ЗАНЯТТЯХ З ФІТНЕСУ В ПРОЦЕСІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФІТНЕС-ТРЕНЕРІВ.....	312
Эльрих Ирина Владимировна. ПЕДАГОГИЧЕСКИЕ УСЛОВИЯ ФОРМИРОВАНИЯ ПСИХОЛОГИЧЕСКОЙ ГОТОВНОСТИ СТУДЕНТОВ К БУДУЩЕЙ ПРОФЕССИОНАЛЬНОЙ ДЕЯТЕЛЬНОСТИ.....	314
РОЗДІЛ 7. СОЦІАЛЬНА ТА ЖИТТЄВА ПРАКТИКА ОСОБИСТОСТІ У СУЧАСНОМУ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОМУ ПРОСТОРІ.....	316
Белан Ольга Васильевна, Стоян Маринов, Илин Димитров. ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩАЯ КОМПЕТЕНТНОСТЬ РУКОВОДИТЕЛЯ УЧЕБНЫХ ЗАВЕДЕНИЙ.....	316
Бредіхіна Юлія Леонідівна, Логвіна-Бик Тетяна Анатоліївна. СИСТЕМАТИЧНИЙ АНАЛІЗ ДЕРЕВНО-ЧАГАРНИКОВОЇ ФЛОРИ НАСАДЖЕНЬ ПАРКУ ІМ. М. ГОРЬКОГО (М. МЕЛІТОПОЛЬ)	319
Гупало Юлія Сергіївна. АДАПТИВНИЙ ДИЗАЙН ТА ЙОГО ВПЛИВ НА ФОРМУВАННЯ ВІЗУАЛЬНОЇ МОВИ ЛОГОТИПУ	320
Дерев'яно Наталія Володимирівна. СОЦІАЛЬНА АДАПТАЦІЯ СТУДЕНТІВ-ДИЗАЙНЕРІВ.....	322
Залевська Олена Юріївна. ЗНАКОВІСТЬ ЯК НАЦІОНАЛЬНА РИСА УКРАЇНСЬКОГО ПОСТМОДЕРНІСТИЧНОГО ПЛАКАТУ.....	324
Кобець Оксана Валентинівна. ПРОЕКТ РЕКОНСТРУКЦІЇ СКВЕРУ ПО ВУЛ. СЕРГІЯ СИНЕНКА, М. ЗАПОРІЖЖЯ.....	325
Колесник Ірина Юріївна. ВПЛИВ СОЦІОКУЛЬТУРНИХ ЗМІН НА КОМПЕТЕНТІСНИЙ ПІДХІД ЩОДО ПРОФЕСІЙНОЇ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ДИЗАЙНЕРІВ.....	327
Куздыбаева Акмарал Аманбаевна. ФОРМИРОВАНИЕ ЛИЧНОСТИ В СОВРЕМЕННОМ КУЛЬТУРНО-ХУДОЖЕСТВЕННОМ ПРОСТРАНСТВЕ.....	329
Лазарєва Тетяна Петрівна. ІСТОРИЧНИЙ ЖАНР ЕМАЛЬЄРНОГО МИСТЕЦТВА СТЕПАНА МАРЧУКА – ПРИКЛАД ТВОРЧОГО ОСМИСЛЕННЯ СУЧАСНИМ ХУДОЖНИКОМ ІСТОРИЧНОГО МИНУЛОГО УКРАЇНИ.....	330
Лисенко Ганна Олександрівна. СТАНОВЛЕННЯ ХУДОЖНЬОЇ ОСВІТИ У М. ЗАПОРІЖЖІ (ДРУГА ПОЛОВИНА ХХ – ПОЧАТОК ХХІ СТ.).....	332
Міненко Оксана Анатоліївна. ОСОБЛИВОСТІ ВИКЛАДАННЯ ПЕРУКАРСЬКОГО МИСТЕЦТВА У ВИЩИХ НАВЧАЛЬНИХ ЗАКЛАДАХ.....	334
Нахман Вікторія Валеріївна. ЗАЛУЧЕННЯ УЧНІВ ДО СОЦІАЛЬНИХ ПРОЕКТІВ ЯК НАПРЯМ ГРОМАДСЬКО-АКТИВНОЇ ШКОЛИ.....	336
Рябченко Олег Михайлович. ДОЦІЛЬНІСТЬ ХУДОЖНЬОЇ ПРАВДИ У ТВОРЧОМУ ПРОЦЕСІ.....	337
Стульнікова Юлія Олексіївна. ПАПЕРОВИЙ ДЕКОР І НАСТІННИЙ РОЗПИС В УКРАЇНІ: ПРИНЦИП НАСЛІДУВАННЯ.....	339
Усенко Людмила Миколаївна. РОЗВИТОК СОЦІАЛЬНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ ДІТЕЙ ТА МОЛОДІ З ОСОБЛИВИМИ ОСВІТНИМИ ПОТРЕБАМИ В УМОВАХ ДІТЯЧОГО МУЗИЧНОГО РЕАБІЛІТАЦІЙНОГО ТЕАТРУ «ІНКЛЮЗИВ».....	340
Фурман Ольга Федорівна. ТЕКСТОЦЕНТРИЧНИЙ ПІДХІД ДО ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТУДЕНТІВ ВИЩОЇ ШКОЛИ НЕФІЛОЛОГІЧНОГО ПРОФІЛЮ.....	342
Хорошков Леонід Михайлович. БЛАГОУСТРІЙ ТЕРИТОРІЇ БІБЛІОТЕКИ ЯК ПІДҐРУНТЯ КУЛЬТУРНО-МИСТЕЦЬКОГО ПРОСТОРУ МІСТА.....	343
РОЗДІЛ 8. СОЦІОЛОГІЧНИЙ, СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ЯК СУБ'ЄКТА ЖИТТЄТВОРЧОСТІ.....	345
Антоненко Ірина Юріївна. ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД СТУДЕНТІВ ІЗ РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ.....	345

Бессараб Анастасія Олександрівна. НЕЙРОЛІНГВІСТИЧНЕ ПРОГРАМУВАННЯ В ОСВІТІ: МЕТОДИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ.....	347
Блинова Олена Євгенівна. ЕТНІЧНА ІДЕНТИФІКАЦІЯ СТУДЕНТІВ ЯК УМОВА ПСИХОЛОГІЧНОГО БЛАГОПОЛУЧЧЯ.....	348
Бохонкова Юлія Олександрівна. ПСИХОЛОГІЯ ВИПЕРЕДЖАЛЬНОЇ СТРАТЕГІЇ ПОВЕДІНКИ ОСОБИСТОСТІ СТУДЕНТА В СИТУАЦІЇ ЖИТТЄВИХ ЗМІН.....	349
Бочелюк Віталій Йосипович. ЗАГАЛЬНІ ПІДХОДИ ДО ПРОФІЛАКТИКИ СИНДРОМУ ЕМОЦІЙНОГО ВИГОРАННЯ ПСИХОЛОГА-КОНСУЛЬТАНТА.....	351
Бризгунова Оксана Вікторівна. ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД ПРОФОРІЄНТАЦІЙНОЇ РОБОТИ З УЧНЯМИ В КОНТЕКСТІ ПЕДАГОГІКИ ЖИТТЄВОРОЧНОСТІ.....	353
Васильєва Марія Юрьєвна, Калижанова Анна Николаєвна. ВЛИЯНИЕ ТЕМПЕРАМЕНТА НА ИЗУЧЕНИЕ ИНОСТРАННОГО ЯЗЫКА.....	355
Галієва Ольга Михайлівна. ПРИЧИНИ ВИНИКНЕННЯ СИТУАТИВНОЇ ТРИВОЖНОСТІ МАЙБУТНІХ ПРАКТИЧНИХ ПСИХОЛОГІВ.....	357
Дікенштейн Марина Юрїївна. ЗНАЧЕННЯ САМОРОЗВИТКУ ДЛЯ СТАНОВЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЯК СУБ'ЄКТІВ НАВЧАЛЬНО-ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	359
Дяченко Ірина Миколаївна. ПЕДАГОГІЧНИЙ ІНСТРУМЕНТАРІЙ ФОРМУВАННЯ ОСОБИСТОСТІ МАЙБУТНЬОГО ЖУРНАЛІСТА.....	360
Євченко Тетяна Анатоліївна. КРИТИЧНЕ МИСЛЕННЯ СТУДЕНТІВ ЯК СКЛАДОВА СУЧАСНОЇ МЕДІАОСВІТИ.....	361
Катаєв Станіслав Львович. ЗАРУБЕЖНИЙ ОПИТ СОЦІАЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	363
Kalizhanova Anna , Bigali Alibi . FORMATION OF COMMUNICATIVELY COMPETENT PERSONALITY THROUGH PARTICIPATION IN MODEL UNITED NATIONS GAME-CONFERENCE.....	365
Кетлер-Митницька Тетяна Сергіївна. ЗМІСТ ТА КРИТЕРІЇ ОСОБИСТІСНОГО КОМПОНЕНТУ ІНТЕРНАЛЬНОСТІ.....	367
Корсунська Вікторія Валентинівна. ПСИХОЛОГІЧНА ТРАНСФОРМАЦІЯ ОСОБИСТОСТІ В УМОВАХ РЕФОРМИ ОСВІТИ.....	368
Лапа Віра Миколаївна. ФОРМУВАННЯ КОМУНІКАТИВНОЇ ТОЛЕРАНТНОСТІ ЯК СКЛАДОВОЇ ЖИТТЄВОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ.....	370
Леощенко Дмитро Іванович. АКСІОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ КУЛЬТУРИ ЖИТТЄВОРОЧНОСТІ ОСОБИСТОСТІ.....	371
Манько Мирослава Олександрівна. ОСОБЛИВОСТІ ПРОЯВУ ІНТЕРНАЛЬНОСТІ СТАРШОКЛАСНИКІВ У РІЗНИХ СИТУАЦІЯХ ЖИТТЄВОЇ ПРАКТИКИ.....	372
Окса Микола Миколайович, Добровольська Лариса Пантеліївна. ПСИХОЛОГІЧНІ УМОВИ ПЕРЕБУДОВИ МІЖКУЛЬТУРНОЇ КОМУНІКАТИВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ СПІЛКУВАННЯ В НАВЧАЛЬНОМУ ПРОЦЕСІ.....	374
Репко Інна Петрівна, Красногорська Вікторія Вікторівна. МОЖЛИВОСТІ СТУДЕНТСЬКОГО САМОВРЯДУВАННЯ У СТАНОВЛЕННІ ОСОБИСТОСТІ ЯК СУБ'ЄКТА ЖИТТЄВОРОЧНОСТІ.....	377
Соколовська Ірина Анатоліївна, Бєлінський Богдан Олегович, Діброва Анна Анатоліївна, Ткаченко Анастасія Михайлівна. ОСОБЛИВОСТІ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ПСИХОЛОГІЧНОЇ АДАПТАЦІЇ СТУДЕНТІВ-ПЕРШОКУРСНИКІВ ДО УМОВ ВИЩОГО НАВЧАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ.....	379
Шашук Ольга Олександрівна. ПОТРЕБИ СІМЕЙ У СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИХ ПОСЛУГАХ (ЗА РЕЗУЛЬТАТАМИ ОПИТУВАННЯ РОДИН ЦЕНТРУ РАНЬОЇ СОЦІАЛЬНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ)	381
Чумак Олександра Борисівна. ІНТЕРАКТИВНІ ЗАСОБИ НАВЧАННЯ ДІТЕЙ ІЗ ПОРУШЕННЯМИ СЛУХУ: ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТ.....	385
РОЗДІЛ 9. СУЧАСНІ СТРАТЕГІЇ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ ТА ЕРГОТЕРАПІЇ ОСІБ РІЗНОГО ВІКУ	387
Бандуріна Катерина Вікторівна. ВІДКРИТЕ СУСПІЛЬСТВО ДЛЯ ВСІХ.....	387
Баришок Тетяна Віталіївна. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ: СУЧАСНИЙ СТАН РОЗВИТКУ В УКРАЇНІ.....	388
Бріскін Юрій Аркадійович, Одинець Тетяна Євгенівна, Скалій Тетяна Валеріївна, Скалій Олександр В'ячеславович. ПРОБЛЕМИ ТА ЗДОБУТКИ ФІЗИЧНОЇ РЕАБІЛІТАЦІЇ ЖІНОК ІЗ ПОСТМАСТЕКТОМІЧНИМ СИНДРОМОМ.....	389
Vinduk Olga. THE STRATEGY FOR THE FORMATION OF THE HEALTHY LIFESTYLE OF SCHOOLCHILDREN IN THE USA.....	391
Віндюк Павло Андрійович. АСПЕКТИ ЗАСТОСУВАННЯ РЕАБІЛІТАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ У ВІДНОВНОМУ ЛІКУВАННІ ОСІБ ПІСЛЯ ІНСУЛЬТУ.....	392

Волкова Світлана Степанівна. СОВРЕМЕННАЯ МЕТОДИКА ФИЗИЧЕСКОЙ РЕАБИЛИТАЦИИ ДЕТЕЙ БОЛЬНЫХ ЦЕРЕБРАЛЬНЫМ ПАРАЛИЧОМ.....	394
Гончаренко Олександр Миколайович. ФІЗИЧНА ТЕРАПІЯ ТА ЕРГОТЕРАПІЯ ОСІБ ДИТЯЧОГО ВІКУ.....	396
Завальнюк Олена Валентинівна. СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНІ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ У ПРОЦЕСІ ФІЗКУЛЬТУРНО-СПОРТИВНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.....	398
Маначиков Анатолій Анатолійович, Акінін Леонід Анатолійович. РЕАЛІЗАЦІЯ ІНДИВІДУАЛЬНОГО ПІДХОДУ В СИСТЕМІ НАВЧАННЯ ФІЗИЧНОМУ ВИХОВАННЮ В КЛАСИЧНОМУ УНІВЕРСИТЕТІ.....	400
Сергата Наталія Сергіївна. МІСЦЕ МАСАЖУ В СУЧАСНІЙ ФІЗИЧНІЙ РЕАБІЛІТАЦІЇ.....	401
Статьєв Станіслав Ігорович. ОРГАНІЗАЦІЙНО-ПЕДАГОГІЧНІ ОСОБЛИВОСТІ ПІДГОТОВКИ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ ІЗ ФІЗИЧНОЇ ТЕРАПІЇ, ЕРГОТЕРАПІЇ.....	403
Тимченко Ганна Миколаївна, Ленд'єл Михайло Іштванович. НАВЧАННЯ ОСНОВАМ ЗДОРОВОГО СПОСОБУ ЖИТТЯ В СИСТЕМІ СУЧАСНИХ ІНФОРМАЦІЙНО-КОМУНІКАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ.....	404
Tkach Volodymyr, Kushnir Marta, Silvio C. de Oliveira, Luganska Olga, Parchenko Volodymyr, Safonov Andriy, Tchikuala Emilio, Yagodynets Petró. THE THEORETICAL INVESTIGATION OF ELECTROCHEMICAL DETERMINATION OF THEACRINE, ASSISTED BY A NOVEL TRIAZOLIC DERIVATIVE.....	406
Христова Тетяна Євгенівна. СТАТОДИНАМІЧНІ ТРЕНУВАННЯ У ФІЗИЧНІЙ ТЕРАПІЇ ЖІНОК ЗРІЛОГО ВІКУ З ОСТЕОАРТРОЗОМ КОЛІННИХ СУГЛОБІВ.....	407
Шалтаева Роза Жиємбаевна, Жанысбаева Роза Мазраповна. СОВРЕМЕННЫЕ ЗДОРОВЬЕСБЕРЕГАЮЩИЕ ТЕХНОЛОГИИ СОХРАНЕНИЯ И СТИМУЛИРОВАНИЯ ЗДОРОВЬЯ, ИСПОЛЪЗУЕМЫЕ В СИСТЕМЕ ДОШКОЛЬНОГО ОБРАЗОВАНИЯ.....	409
Шаповалова Ірина Володимирівна. РЕАБІЛІТАЦІЙНІ ЗАХОДИ ДЛЯ ДІТЕЙ З АУТИСТИЧНИМ СПЕКТРОМ.....	411
РОЗДІЛ 10. ПІДПРИЄМНИЦТВО, РОЗВИТОК БІЗНЕС-ІНКУБАТОРІВ ТА СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА.....	414
Бузаубаева Перизат Несипбаевна, Дәрімбай Ботакөз Мұратқызы. РОЛЬ БИЗНЕС-ИНКУБАТОРОВ В ИННОВАЦИОННОМ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВЕ.....	414
Дарибекова Назгуль Сагатбековна. СОЦИАЛЬНОЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО В РЕСПУБЛИКЕ КАЗАХСТАН.....	415
Какауридзе Натела. СОЦИАЛЬНОЕ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВО КАК МЕХАНИЗМ СОЦИАЛЬНОГО ОБЕСПЕЧЕНИЯ В СТРАНЕ.....	417
Какауридзе Марина. БИЗНЕС-ИНКУБАТОРЫ КАК ЭФФЕКТИВНЫЙ ИНСТРУМЕНТ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА.....	420
Omarova Balnur. COMPETITIVENESS OF INDUSTRIAL CLUSTER.....	422
Пименов Александр Васильевич. СОСТОЯНИЕ И ПЕРСПЕКТИВЫ РАЗВИТИЯ ПРЕДПРИНИМАТЕЛЬСТВА В КАЗАХСТАНЕ.....	424
Пименов Александр Васильевич, Койлекбаев Мади Аскарлович. КОНТРАКТНОЕ ПРОИЗВОДСТВО КАК НАПРАВЛЕНИЕ АКТИВИЗАЦИИ МАЛОГО И СРЕДНЕГО БИЗНЕСА.....	426
Пономарьова Галина Федорівна, Яценко Валентина Володимирівна. СОЦІАЛЬНЕ ПІДПРИЄМНИЦТВО В ОСВІТНЬОМУ ПРОСТОРІ ЯК ЗАСІБ ПРАКТИЧНОЇ ПІДГОТОВКИ ТАЛАНОВИТОЇ МОЛОДІ.....	428
Степаненко Лідія Володимирівна. ФОРМУВАННЯ СОЦІАЛЬНОГО ПІДПРИЄМНИЦТВА НА ЗАСАДАХ ГРАНТОВИХ ПРОГРАМ.....	430
Чернявський Богдан Романович. ФОРМУВАННЯ ІНШОМОВНОЇ КОМПЕТЕНТНОСТІ МАЙБУТНІХ ЕКОНОМІСТІВ: ЗАРУБІЖНИЙ ТА ВІТЧИЗНЯНИЙ ДОСВІД.....	431
РЕЗОЛЮЦІЯ МІЖНАРОДНОЇ НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ «ДОСВІД І ПРОБЛЕМИ ОРГАНІЗАЦІЇ СОЦІАЛЬНОЇ ТА ЖИТТЄВОЇ ПРАКТИКИ УЧНІВ І СТУДЕНТІВ НА ЗАСАДАХ КОМПЕТЕНТНІСНОГО ПІДХОДУ ДО ОСВІТИ» (ДО 25-РІЧЧЯ НАУКОВОЇ ШКОЛИ ПЕДАГОГІКИ ТА ПСИХОЛОГІЇ ЖИТТЄТВОРЧОСТІ).....	434

РОЗДІЛ 8. СОЦІОЛОГІЧНИЙ, СОЦІАЛЬНО-ПЕДАГОГІЧНИЙ ТА ПСИХОЛОГІЧНИЙ АСПЕКТИ СТАНОВЛЕННЯ ОСОБИСТОСТІ ЯК СУБ'ЄКТА ЖИТТЄТВОРЧОСТІ

Антоненко Ірина Юрївна,
кандидат психологічних наук, доцент,
завідувач кафедри природничо-наукових дисциплін факультету мистецтва та дизайну,
Хортицька національна академія
(м. Запоріжжя, Україна)

ПСИХОЛОГІЧНИЙ СУПРОВІД СТУДЕНТІВ ІЗ РОЗЛАДАМИ АУТИСТИЧНОГО СПЕКТРА В УМОВАХ ЗАКЛАДУ ВИЩОЇ ОСВІТИ

Iryna Antonenko,
Candidate of Psychological Sciences (Ph. D.), Docent,
Head of the Department of Natural Science Studies at the Faculty of Art and Design,
Khortytsia National Academy
(Zaporizhzhia, Ukraine)

PSYCHOLOGICAL ASSISTANCE FOR STUDENTS WITH AUTISM SPECTRUM DISORDER IN HIGHER EDUCATION INSTITUTIONS

Анотація. У статті розглянуто проблему допомоги студентам закладів вищої освіти в Україні та подано досвід інших країн у розв'язанні питань психологічного супроводу та соціалізації людей із розладами аутистичного спектра.

Resume. In the article the author explored the problem of assistance to students of institutions of higher education in Ukraine and described the experience of other countries in solving the problems of psychological support and socialization of people with autism spectrum disorder.

За останні 30 років відбулися істотні зміни в розумінні та діагностиці аутизму. Фахівці розробляють не тільки так звані «класичний аутизм» (синдром Каннера), а й аутизм зі збереженим мовленням та інтелектом. У зв'язку з таким розширенням діагностичних критеріїв розладів аутистичного спектра і вдосконаленням їх діагностики стають актуальними раніше практично не відомі проблеми. Одна з них – отримання людьми з РАС вищої освіти.

На сьогодні існує лише обмежена кількість літератури та професійних публікацій, присвячених складанню програм навчання соціальним навичкам для дорослих з РАС. Проблеми підліткового віку зберігаються у зрілому віці і поглиблюються зростаючими вимогами до самостійного життя після закінчення старшої школи та зменшення рівня підтримки побудови соціальних зв'язків і дружніх відносин. Проблеми соціалізації можуть включати в себе дискомфорт від присутності великої кількості людей (шуму), візуальних стимулів, нездатність достатньо сконцентруватися на вивченні нової навички, або на участь у груповій діяльності тощо.

Зазначимо, що аутизм може поєднуватися з високим інтелектом, інтенсивним інтересом до окремих галузей знань, а в деяких випадках – із талантами і видатними здібностями. Як зауважив Г. Аспергер, «не все, що вибивається із звичайного і тому ненормальне, обов'язково повинно бути неповноцінним» [1]. Водночас розкриття аутичними людьми свого потенціалу в освіті можуть ускладнювати специфічні складнощі, пов'язані з навичками планування і самообслуговування, контролю емоцій, соціальною взаємодією, сенсорними особливостями тощо [3; 4; 5; 6; 7]. Це сприяє появі у аутичного студента проблем з успішністю, емоційним самоконтролем і навіть може привести до його відрахування із закладу вищої освіти.

Основна проблема полягає не в складності, або дорожнечі спеціальних заходів щодо допомоги аутичним студентам, а в їх неочевидності для викладачів і адміністрації [4; 6]. Розлад аутистичного спектра відноситься до так званої «невидимої інвалідності», тобто її наявність не очевидна і з боку може здаватися, що людина «лінується», «придурюється», «грубить» тощо. В Україні ця проблема практично не вивчена, що веде до недовикористання потенціалу людей із РАС та їхньої інвалідації.

За результатами широкомасштабного дослідження, в межах якого американські вчені спробували виявити статистичні показники і якісні характеристики послуг АВА-терапії, що надаються особам із розладами аутистичного спектру, виявлено, що 50 % програм, спрямованих на навчання соціальним навичкам, реалізовано для дітей у віці від 6 до 18 років, і лише менше 25 % програм складено для дорослих; 70 % програм навчання соціальним навичкам реалізовані у груповому форматі (або в межах поєднання групового та індивідуального формату); 58 % програм акцентують на навичках ведення бесіди, водночас включали в себе: навчання емоціям (54 %), навичкам групової гри, в тому числі вмінню дотримуватися черговості (45 %), а також когнітивним соціальним навичкам (31 %); у 87 % програм використовувався візуальний супровід. Найбільш поширеною проблемою АВА-програм (62 %) є задоволення різноманітних потреб клієнтів, пов'язаних із відмінностями у віці, рівні функціонування, діагнозі і рівні розвитку навичок [2].

Розглядаючи наявні у світі напрямки психологічного супроводу дорослих аутичних людей, зазначимо, що один із можливих, але дуже рідкісних підходів – створення закладів вищої освіти, призначених для людей із РАС. Так, перший коледж для людей з РАС відкрито у Великобританії у 2010 р., де особливу увагу приділено навчанню навичкам незалежного життя і освітнім програмам, підготовці до працевлаштування тощо.

Більш поширеним є надання підтримки аутичним студентам у звичайних закладах вищої освіти. Існує кілька видів такої роботи: проведення тренінгів для аутичних студентів у межах закладу освіти [4]; інструктаж викладачів. Прикладом є методичні посібники для викладачів з Rochester Institute of Technology, New York [8]; спеціалізовані тренінгові центри, які можуть проводити заняття як для студентів, так і для викладачів, надавати навчально-методичні матеріали тощо; тьютори-професіонали, іноді – помічники-волонтери серед одногрупників; психотерапія.

Тренінги для студентів можуть бути організовані як і звичайні семінари та вимагати близько 2 годин на тиждень, де студентам із РАС розповідають про те, як найкраще справлятися з повсякденними навчальними завданнями з урахуванням своїх специфічних особливостей. Також у них є можливість надіслати електронною поштою питання про шляхи вирішення своїх індивідуальних проблем.

Хоча людина з аутизмом індивідуальна і для різних людей труднощі в навчанні будуть створювати різні речі, все ж є кілька найбільш поширених проблем [3; 4; 5; 6; 7], що потребують додаткового інструктажу для самих студентів, викладачів, а іноді і їхніх одногрупників. Необхідно пам'ятати, що в окремої людини-аутиста можуть бути присутніми далеко не всі з них:

- навички планування: можливі труднощі із плануванням пріоритетів, оцінкою тимчасових витрат, що пов'язано з т.зв. виконавчою дисфункцією. Ці складності здатні сильно підвищити тривожність і серйозно відбитися на успішності;
- навички самообслуговування: актуально для тих, хто живе в гуртожитках;
- групова робота і соціальні навички: недолік соціальних навичок може погано позначитися на взаєминах з одногрупниками;
- поведінка на заняттях: порушення ходу заняття надмірними запитаннями, об'єктивно заважає стімінг (моторні стереотипії);
- сенсорні особливості: стимули на кшталт сторонніх запахів, цокання годинника або мерехтливих ламп денного світла можуть унеможливити продуктивну роботу аутичного студента на занятті;
- когнітивні особливості: складності з конспектуванням, сприйняттям довгих словесних інструкцій, схильність до буквального сприйняття, ригідність мислення тощо;
- емоційний самоконтроль: проблеми з усвідомленням своїх емоцій (алекситимія) і з управлінням ними можуть викликати конфлікти.

Подолання більшості з цих проблем зазвичай не є складним або дорогим, але вимагає усвідомленості і розуміння як з боку студентів, так і з боку викладачів.

Відповідно до зазначеного, рекомендуються такі заходи психологічного супроводу, здатні допомогти студентам із РАС:

- лекції та семінари, присвячені навичкам самоадвокації (захист своїх інтересів і пристосування середовища під свої особливості) і незалежного життя;
- група підтримки для дорослих людей з аутизмом;
- індивідуальна психотерапія;
- проведення семінарів та тренінгів, націлених саме на аутичних студентів закладів вищої освіти, а також на викладачів закладів вищої освіти;
- навчально-методичні матеріали по РАС і інклюзії.

Проблема допомоги студентам закладів вищої освіти з РАС є порівняно новою. Хоча дуже багато в цій сфері може бути досягнуто досить простими заходами, вони не є загальновідомими або очевидними, що веде до того, що аутичні студенти (навіть обдаровані) часто не можуть розкрити свій потенціал у навчанні. Використання вже накопиченого досвіду в інших країнах (переважно США і Великобританії) у цій сфері може полегшити отримання людям із РАС освіти, професії та роботи, що підвищить їхню якість життя, а в багатьох випадках дозволить уникнути інвалідності.

ЛІТЕРАТУРА / ЛИТЕРАТУРА / LITERATURA / REFERENCES

1. Аспергер Г. Переводы статей 1938–1944 годов. *Вопросы психического здоровья детей и подростков*. 2016(11). № 1. С. 82–109. URL : <http://www.aspergers./node/124>.
2. Эрц Ю. Вмешательства, направленные на обучение социальным навыкам людей с расстройствами аутистического спектра. URL: <http://autism.blogspot.com/2015/01/social-skills-interventions.html#ixzz5SDJUMSfB>.
3. Attwood T. *The Complete Guide to Asperger's Syndrome (Autism Spectrum Disorder)*. URL : <http://www.aspergers./node/165>.
4. Kelley M. L., Joseph B. C. Rethinking Higher Education for Students with Autism Spectrum Disorders : The Importance of Adult Transitions. URL: https://www.sandiego.edu/disability/documents/Rethinking_Higher_Educatio...
5. Taylor M. J. Teaching students with autistic spectrum disorders in HE. *Education+Training*. 2015. 47 (7). P. 484–495. URL: <http://dx.doi.org/10.1108/00400910510626330/>.
6. Taylor M. J., Baskett M., Duffy S., Wren C. Teaching HE students with emotional and behavioural difficulties. *Education+Training*. 2012. 50 (3). P. 231–243. URL: <http://dx.doi.org/10.1108/00400910810874008>.
7. Taylor M. J., Baskett M., Wren C. Managing the transition to university for disabled students. *Education+Training*. 2014. 52 (2). P. 165–175. URL: <http://dx.doi.org/10.1108/00400911011027743>.
8. URL : <http://www.rit.edu/~w-ssp/documents/ASDinHigherEd Guide.pdf/>.

Бессараб Анастасія Олександрівна,
доктор наук із соціальних комунікацій, доцент,
доцент кафедри журналістики та філології,
Класичний приватний університет
(м. Запоріжжя, Україна)

НЕЙРОЛІНГВІСТИЧНЕ ПРОГРАМУВАННЯ В ОСВІТІ: МЕТОДИКИ ТА ОСОБЛИВОСТІ

Anastasiia Bessarab,

Doctor of Sciences in Social Communications, Docent,
Associate Professor at the Department of Journalism and Philology,
Classic Private University
(Zaporizhzhia, Ukraine)

NEUROLINGUISTIC PROGRAMMING IN EDUCATION: TECHNIQUES AND FEATURES

Анотація. Врахування особливостей мислення, феноменів сприйняття, впливу емоційного фону, структури суб'єктивного досвіду в освітньому процесі дасть змогу створити позитивний емоційний фон, сформувані метастратегії, подолати «буксуючі» та створити систему підтримувальних переконань.

Resume. Taking into account the peculiarities of thinking, the phenomena of perception, the influence of the emotional background, the structure of the subjective experience in the educational process will allow us to create a positive emotional background, form metastrategies, overcome "sticking" and create a system of supporting beliefs.

Нейролінгвістичне програмування (далі – НЛП) являє собою свого роду відкриту методологію, пов'язану з дослідженням структури суб'єктивного досвіду людини, його поведінкових моделей, які створюються завдяки взаємодії нейронів головного мозку, мови і тіла. Взаємодія даних трьох складових визначає, чи буде результат тієї чи іншої діяльності індивіда ефективним, екологічним або неефективним і призведе до негативної результативності. У межах НЛП досліджується набір принципів і спеціальних інструментів, необхідних для аналізу і розпізнавання ключових патернів цінностей, поведінкових і розумових стратегій, які можна застосувати для практичних застосувань. НЛП дозволяє поглянути всередину поведінкового контексту індивіда, визначити стимули, які керують його поведінкою, і вивчити систему мислення, яка дозволяє йому діяти ефективно.

Для досягнення ефективного результату впливу важливо знати про особливості різних способів сприйняття інформації (візуальний, кінестичний, внутрішній діалог тощо), стратегії, які використовуються для обробки одержуваної інформації, і стратегії, які використовуються для отримання доступу до зібраної інформації від різних систем сприйняття, а також про те, як ці відмінності можуть бути застосовані для розуміння, реалізації, активізації та сприяння процесам, за допомогою яких досягаються зміни у свідомості індивіда, приймаються рішення і відбувається ефективний процес сприйняття і навчання.

В освітньому процесі НЛП дозволяє аналізувати використання внутрішніх і зовнішніх каналів сприйняття відносно стратегій навчання, впроваджувати особливості синтезу сприйняття в освітній процес, що сприяє розумінню лінгвістичних процесів, що відносяться до сприйняття синтаксису і семантики, внутрішньої реакції на невизначеність, логічні рівні, заперечення, метафору. НЛП-технології дають можливість досліджувати межі і особливості роботи пам'яті, специфіку стратегій запам'ятовування, а також дозволяють зрозуміти, як творчий аспект впливає на сприйняття інформації і як використовувати уяву, мріяння, які спонукають стратегії і здатності індивіда для продуктивного досягнення освітніх цілей. НЛП-технології, крім того, дозволяють прогнозувати і знаходити альтернативи індивідуальній поведінки і описувати вже виявлені варіанти поведінки. Це дає можливість застосовувати як особистісно-орієнтований підхід в освітньому процесі, так і складати групові програми з урахуванням цільової, вікової аудиторії і груп із різними пізнавальними здібностями.

В основі технік НЛП лежить розпізнавання, використання або редагування патернів розумових процесів, що впливають на поведінку індивіда. Перетворення патернів сприяє поліпшенню якості і ефективності розумових процесів. Відповідно до теорії НЛП, людський мозок подібний до комп'ютера: він виконує програми, або ментальні стратегії, які представляють собою ряд інструкцій або внутрішніх образів. Деякі програми краще, ніж інші, працюють для досягнення певних цілей. Так використовується програма безпосередньо визначає, чи буде операція або дія ефективною. НЛП визначає мову програмування мозку як п'ять почуттів, тобто будь-яку внутрішню діяльність (запам'ятовування, мотивацію, навчання тощо) можна звести до докладної впорядкованої послідовності, або комбінації сенсорних уявлень (візуальних, аудіальних, кінестетичних, нюхових чи смакових). Необхідно відзначити, що саме структура програми так само, як і детальна інформація про те, що обробляється, визначає її ефективність.

Знання того, яка система уявлень переважає у того чи іншого студента, дозволяє викладачеві більш ефективно організувати подачу інформації і полегшує процес запам'ятовування нової інформації (що особливо важливо при навчанні технічним спекурсів, де найбільшу складність для студентів часто представляє запам'ятовування). А також усунути бар'єри на шляху до отримання нових знань, які часто пов'язані з «не стикуванням» обраного викладачем способу роботи і провідною модальністю студента [1].

В особистісно-орієнтованій методиці викладання досить загальноприйнятним є положення про те, що кожен тип особистості має свої найбільш успішні для нього стратегії вивчення дисципліни. При викладанні викладачеві необхідно:

- 1) виявити студентів зі схильністю до різних способів засвоєння навчального матеріалу;
- 2) пропонувати різні (для кожного типу студентів – свої) завдання;
- 3) впливати на всі канали сприйняття і переробки інформації;
- 4) розширювати способи розв'язання завдань студентами [2].

Розглянути всі можливості застосування теорії і практик нейролінгвістичного програмування в форматі нашої роботи неможливо, але, тим не менш, потенціал НЛП для педагогіки, професійної освіти очевидний.